บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยสำรวจ (Survey research) ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative data) โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความมั่นคงทางอาชีพการขายสลากกินแบ่งรัฐบาลของคนพิการไทย เพื่อเปรียบเทียบความมั่นคงทางอาชีพการขายสลากกินแบ่งรัฐบาลของคนพิการไทย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยมีวิธีดำเนินงานตามลำดับขั้นตอนในรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากร คือ คนพิการขายสลากกินแบ่งรัฐบาล จำนวน 1,805 คน (สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล, 2568)

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ คนพิการขายสลากกินแบ่งรัฐบาล โดยคัดเลือกผู้พิการตาบอดและผู้พิการใช้รถเข็น กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการเปิดตารางของ Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 316 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างตามสะดวก (Convenience sampling)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนในการการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการสร้างแบบสอบถาม (Questionnaire) รวมทั้งนำแบบสอบถามในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาปรับปรุงให้แบบสอบถาม มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล จำนวน 7 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ภูมิลำเนา ลักษณะความพิการ และระยะเวลาในการประกอบอาชีพ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความมั่นคงทางอาชีพการขายสลากกินแบ่งรัฐบาลของคนพิการไทย (จำนวน 16 ข้อ) ใน 4 ด้าน คือ 1) ความมั่นคงทางด้านรายได้ (Income security) 2) ความมั่นคงทางด้านงาน (Job security) 3) ความมั่นคงทางด้านทักษะ (Skill security) 4) ความมั่นคงทางด้านการมีสุขภาวะที่ดี (Well-being security) เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) จัดอันดับ 5 ระดับของ ลิเคิร์ท (Likert) (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2551) โดยผู้ศึกษากำหนดระดับค่าคะแนนของช่วงเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีความหมายดังนี้

ค่าคะแนน 5 หมายความว่า มีความคิดเห็นมากที่สุด

ค่าคะแนน 4 หมายความว่า มีความคิดเห็นมาก

ค่าคะแนน 3 หมายความว่า มีความคิดเห็นปานกลาง

ค่าคะแนน 2 หมายความว่า มีความคิดเห็นน้อย

ค่าคะแนน 1 หมายความว่า มีความคิดเห็นน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะแนวทางความมั่นคงทางอาชีพการขายสลากกินแบ่งรัฐบาลของคนพิการไทย มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็น

วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบและประเมินคุณภาพของแบบสอบถามด้านความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความมั่นคงทางอาชีพการขายสลากกินแบ่งรัฐบาลของคนพิการไทย

2. นำแบบสอบถามฉบับร่างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อตรวจพิจารณา แก้ไข ให้ข้อเสนอแนะ ปรับปรุง เพื่อความเหมาะสมและความถูกต้องของแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเสร็จสมบูรณ์แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) หรือความสอดคล้องระหว่างข้อความที่เขียนขึ้นในแบบสอบถาม จำนวน 3 คน และหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of item objective congruence: IOC) แล้วนำค่าคะแนนของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้

+1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อคำถามที่ต้องการวัดมีความสอดคล้อง

0 เมื่อผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าข้อคำถามต้องการวัดมีความสอดคล้อง

-1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อคำถามที่ต้องการวัดไม่มีความสอดคล้อง

จากนั้นนำค่าคะแนนของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อมารวมกัน เพื่อหาค่าความสอดคล้อง โดยพิจารณาข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป และคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67-1 ซึ่งเป็นข้อสอบที่อยู่ในเกณฑ์ ถ้าต่ำกว่านั้นจะต้องนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะ จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของ Cronbach (1990) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .924 ซึ่งเป็นค่าที่มีคุณภาพและยอมรับได้ตามเกณฑ์ คือ ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด เพื่อนำผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลโดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอหนังสือจากคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ตรวจสอบความถูกต้องความครบถ้วนของข้อมูล

4. จัดหมวดหมู่ของข้อมูล เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาคิดคะแนนและวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติต่อไป

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เกณฑ์ในการวัดของแบบวัดส่วนที่ 1-2 จะใช้วิธีการวัดแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) เป็นข้อคำถามที่ตัวเลือกคำตอบตั้งแต่ 2 ตัวเลือก ขึ้นไป

2. เกณฑ์ในการวัดของแบบวัดส่วนที่ 3 จะใช้วิธีการวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยมีการกำหนดมาตราในการวัดระดับมาตราส่วน 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด = 5 คะแนน

มาก = 4 คะแนน

ปานกลาง = 3 คะแนน

น้อย = 2 คะแนน

น้อยที่สุด = 1 คะแนน

3. เกณฑ์ในการประเมินระดับคะแนนวัดส่วนที่ 3 นี้ จะใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างแบ่งระดับความมั่นคงทางอาชีพการขายสลากกินแบ่งรัฐบาลของคนพิการไทย ออกเป็น 5 ระดับ การอภิปรายผลแบบสอบถามเป็นแบบอันตรภาค (Interval scale) (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2549) ใช้สูตรการคำนวณความกว้างของอันตรภาคชั้น ดังนี้

$$\text{อันตรภาค} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด-คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$= \frac{5-1}{5}$$

$$= 0.8$$

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21-5.00 หมายถึง ความมั่นคงทางอาชีพการขายสลากกินแบ่งรัฐบาลของคนพิการไทย ระดับสูง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41-4.20 หมายถึง ความมั่นคงทางอาชีพการขายสลากกินแบ่งรัฐบาลของคนพิการไทย ระดับค่อนข้างสูง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61-3.40 หมายถึง ความมั่นคงทางอาชีพการขายสลากกินแบ่งรัฐบาลของคนพิการไทย ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81-2.60 หมายถึง ความมั่นคงทางอาชีพการขายสลากกินแบ่งรัฐบาลของคนพิการไทย ระดับค่อนข้างต่ำ

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.80 หมายถึง ความมั่นคงทางอาชีพการขายสลากกินแบ่งรัฐบาลของคนพิการไทย ระดับต่ำ

การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามที่ได้รับคืนมาต้องนำมาตรวจสอบและคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ครบถ้วน ตอบข้อกระทงคำถามทุกรายการ สามารถนำมาวิเคราะห์ทางสถิติ หลังจากนั้นนำแบบสอบถามทั้งหมดไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยบันทึกข้อมูลและใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อประมวลผลข้อมูลทางสถิติสำหรับงานวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละตอน มีดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงทางอาชีพการขายสลากกินแบ่งรัฐบาลของคนพิการไทย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะแนวทางความมั่นคงทางอาชีพการขายสลากกินแบ่งรัฐบาลของคนพิการไทย มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็น

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1.1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 ความมั่นคงทางอาชีพ โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. สถิติเชิงอนุมาน สถิติที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้ คือ

2.1 ตัวแปรที่มี 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศ ผู้วิจัยใช้การทดสอบที (Independent t-test)

2.2 ตัวแปรที่มี 3 กลุ่ม ขึ้นไป ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ภูมิลำเนา ลักษณะความพิการและระยะเวลาในการประกอบอาชีพ ผู้วิจัยใช้การทดสอบ F test (One-way ANOVA)